

ESAS NO : 2016/933

KARAR NO : 2017/306

DAVACI :VEKİLİ :DAVALI : ESKİŞEHİR VALİLİĞİVEKİLİ : AV. ZEYNEP ÖZCANAile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüğü
Deliklitaş Mah.Hamamyolu Cad. No:59/B
ESKİŞEHİR

İSTEMİN ÖZETİ :Eskişehir 100.Yıl Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdunda kalmakta iken 20.03.2002 tarihi itibariyle reşit olduğu için Kurumla ilişkisi kesilen davacı tarafından, 2828 sayılı Kanunun Ek 1.maddesi ile getirilen kamuda istihdam hakkında yararlanmak amacıyla hakkında 'Form-A' Belgesi düzenlenmesi istemiyle yapmış olduğu 18.03.2016 tarihli başvurunun reddine ilişkin Eskişehir Valiliği 100.Yıl Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu Müdürlüğü'nün 30.05.2016 tarihli, 845 sayılı işleminin; 'reşit olduktan sonra 2828 sayılı Kanun ve 2016/1 sayılı Genelge gereğince kendisine rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmadığı için istihdam hakkından geç haberdar olduğu, 2828 sayılı Kanun'un Ek 1.maddesinde korunmaya muhtaç çocukların kamuda istihdam hakkından faydalanmak için 18 yaşını doldurduktan sonra iki yıl içinde müracaat etmeleri şartına ilişkin düzenleme getiren 6518 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 19.02.2014 tarihinde yürürlüğe girdiği, yürürlük tarihinden önce reşit olan ve Kurumla ilişkisi kesilen kişiler açısından iki yıllık sürenin uygulanamayacağı, davalı Kurumun müracaat tarihinden itibaren bir ay içerisinde Form A Belgesini düzenlemekle yükümlü olduğu,Yasanın aradığı tüm şartları taşımasına rağmen iki yıllık başvuru süresini geçirdiğinden bahisle hakkında Form A Belgesi düzenlenmesine ilişkin başvurusunun reddedilmesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile yoksun kaldığı maddi zararına karşılık şimdilik 10.000,00 T.L. maddi tazminatın dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsiline karar verilmesi talep edilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ :Davacının 13.11.1990 yılında Eskişehir Çocuk Yuvasına kabulünün yapıldığı, 16 yaşını doldurması sebebiyle 09.09.1996 tarihinde Eskişehir Kız Yetiştirme Yurduna naklediği, Eskişehir 5.Asliye Hukuk Mahkemesinin 1999/208 Esas-1999/220 Karar sayılı, 12.04.1999 tarihli kararıyla hakkında koruma kararı alındığı, 1999 yılında aynı ve nakdi yardım hizmetinden yararlandırılmak üzere vasisi olan İsmail ANLAR'ın yanına verildiği, devamında hizmetin takibi amacıyla yapılan yazışma ve görüşmelerde kendisine ulaşılamaması üzerine kaçak çocuk işlemi başlatıldığı, kuruluşa dönüşünü sağlamak için yapılan yazışmalarda Afyon İli- Emirdağ İlçe Nüfus Müdürlüğüne yazılan 13.02.2002 tarihli, 161 sayılı yazıya verilen cevapta davacının 17.10.2000 tarihinde evlendiğinin öğrenildiği, evlenerek reşit olan davacının 20.03.2002 tarihinde kurumla ilişkisinin kesildiği, davacının 17.10.2000 tarihinde evlenerek ergin olup reşit oluncaya kadar korunmaya muhtaç durumunun devam etmediği, kurum koruması ve bakımı altında bulunma şartlarını taşımadığı, ayrıca 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek 1. Maddesinin

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/933
KARAR NO : 2017/306

yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde başvurmadığından Form-A Belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun iade edildiği, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun amacının korunmaya muhtaç çocukları toplumsal risklerden korumak ve istihdam yolu ile desteklemek olduğu, davacının ise kaçak olduğu dönemde 15 yaşındayken evlenerek kuruluşla ilişkisinin kesildiği, işlemin mevzuata ve hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Eskişehir 1. İdare Mahkemesince duruşma için önceden belirlenerek taraflara bildirilen 29/03/2017 gün ve saat 14:00'da yapılan duruşmaya davacı vekili Av. Altan ÖKTEM ile davalı Eskişehir Valiliği vekili Av.Zeynep ÖZCAN'ın geldikleri görüldükçe açılan duruşmada gelen taraf vekillerine usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek dava dosyası incelendikten sonra işin gereği görüldü:

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nun **1. maddesinde**; bu kanun'un amacının; korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç aile, çocuk, özür, yaşlı ve diğer kişilere götürülen sosyal hizmetlere ve bu hizmetleri yürütmek üzere kurulan teşkilatın kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklar ile faaliyet ve gelirlerine ait esas ve usulleri düzenlemek olduğu, **3. Maddesi, (b) fıkrasında**; "Korunmaya Muhtaç Çocuk"; kavramının, beden, ruh ve ahlak gelişimleri veya şahsi güvenlikleri tehlikede olup; 1.Ana veya babasız, ana ve babasız, 2.Ana veya babası veya her ikisi de belli olmayan, 3.Ana ve babası veya her ikisi tarafından terk edilen, 4. Ana veya babası tarafından ihmal edilip; fuhuş, dilencilik, alkollü içkileri veya uyuşturucu maddeleri kullanma gibi her türlü sosyal tehlikelere ve kötü alışkanlıklara karşı savunmasız bırakılan ve başboşluğa sürüklenen çocuğu ifade edeceği hükmüne bağlanmıştır.Aynı Kanun'un "Korunma Kararı" başlıklı **22. maddesinde**; korunmaya muhtaç çocukların reşit oluncaya kadar bu Kanun hükümlerine göre Kurumca kurulan sosyal hizmet kuruluşlarında bakılıp yetiştirilmeleri ve bir meslek sahibi edilmeleri hususundaki gerekli tedbir kararının yetkili ve görevli mahkemece alınacağı, bu karar için gerekli belgelerin Kurumca düzenlenerek ilgili mahkemeye gönderileceği hükmüne, "Koruma Kararının Süresi ve Kaldırılması" başlıklı **24.maddesinde**; korunma kararının genel olarak çocuk reşit olana kadar devam edeceği, ancak bu kararın korunma kararına neden olan şartların ortadan kalkması halinde Kurum yetkililerinin önerisi üzerine mahkemece çocuk reşit olmadan önce kaldırılabilceği gibi reşit olduktan sonra da çocuğun rızası alınmak şartıyla devamı hususunda karar verilebileceği hükmüne yer verilmiştir.2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na 3413 sayılı Kanun'un 1.maddesi ile eklenen ve 06.02.2014 tarihli, 6518 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile değiştirilerek 19.02.2014 tarihinde yürürlüğe giren **Ek 1.maddesinde** ise; Kamu kurum ve kuruluşları tarafından, hangi statüde olursa olsun serbest kadro ve pozisyonları toplamının binde birinin bu madde kapsamında istihdam edilecekler için ayrılacağı ve her yıl belirtilen oranda kişinin istihdam edileceği, serbest kadro ve pozisyon toplamının binden az olması hâlinde dahi kamu kurum ve kuruluşlarında en az bir hak sahibinin istihdam edileceği, bu hükümden yararlanmak isteyenlerin de, 18 yaşını doldurdukları ve korunma veya bakım tedbir kararının sona erdiği tarihten itibaren iki yıl içinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı vastasıyla başvurmak zorunda oldukları hüküm

T.C.
ESKİŞEHİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/933

KARAR NO : 2017/306

altına alınmıştır.

10.02.1995 tarih ve 95/6542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 2828 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması için 02.03.1995 tarih ve 22218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzüğün "Yararlanacaklar" başlıklı **3.maddesinde**; bu Tüzük hükümlerinden, korunma kararı alınmış olup da; *A)Reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmış, B)Bir Koruyucu aile yanına yerleştirilmiş, C)Aynı nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmiş korunmaya muhtaç çocukların, yararlanacakları, aynı Tüzüğün 5.maddesinde*; sosyal hizmet kuruluşlarının, kendi kuruluşlarında bakılmış ve korunmuş, korunmaya muhtaç çocukların öz geçmişini, okul ve mesleki özelliklerini ve diğer bilgileri içeren bilgi formlarını, korunma kararının kalktığı tarihten itibaren bir ay içinde düzenleyerek kayıtlara uygunluğunu onaylayacağı ve il sosyal hizmetler müdürlüğü aracılığı ile Kuruma göndereceği, bu Tüzük hükümlerinden yararlanabilecek korunmaya muhtaç çocukların, bilgi formlarının Kuruma geldiği tarih esas alınmak üzere tahsil grupları içerisinde meslekli ve mesleksiz ayrımıyla kaydolunacağı, **7.maddesinde ise**; bu Tüzük hükümlerinden yararlanmak isteyenlerin, 18 yaşını tamamladıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarına Kurum aracılığıyla başvuracakları, başvuru sahibinin geçmişte bir sosyal hizmet kuruluşunda kaldığının ve korunduğunun belgelenememesi halinde, bu hususun tespitinin mahkeme kararıyla olacağı, Kurumun bu Tüzüğün 5.maddesi uyarınca düzenlenen formlardaki bilgileri esas almak suretiyle, kamu kurum ve kuruluşlarının istekleriyle bu Tüzüğün 8. maddesinde öngörülen öncelikleri de gözönüne alarak, her boş kadro için en az üç korunmaya muhtaç çocuğun isim listesini, isteğinde itibaren bir ay içinde kamu kurum ve kuruluşlarına göndereceği kuralı bulunmaktadır.

2828 sayılı Kanununun Ek 1.maddesinin, davacının reşit olduğu ve korunma kararının kalktığı tarihte yürürlükte olan (06.02.2014 tarihli, 6518 sayılı Kanununun 20. maddesiyle değiştirilmeden önceki) metninde ise; "Kamu Kurum ve Kuruluşları, reşit olana kadar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuklar için, her yılbaşındaki, hangi statüde olursa olsun, serbest kadro mevcutlarının binde biri nispetindeki kısmını ayırarak bu çocuklar arasında yapılacak giriş sınavlarında başarılı olanlar arasından atama yaparlar. Bu maddeden yararlanmak isteyenler, 18 yaşını tamamladıkları tarihten itibaren, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü vasıtasıyla başvurmak zorundadırlar" düzenlenmesi yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; 02.08.1985 doğumlu davacının 13.11.1990 yılında Eskişehir Çocuk Yuvasına yerleştirildiği, 16 yaşını doldurması sebebiyle 09.09.1996 tarihinde Eskişehir Kız Yetiştirme Yurduna naklediği, Eskişehir 5.Asliye Hukuk Mahkemesinin 1999/208 Esas- 1999/220 Karar sayılı, 12.04.1999 tarihli kararıyla hakkında koruma kararı alındığı, 1999 yılında aynı ve nakdi yardım hizmetinden yararlandırılmak üzere vasisi olan abisi İsmail ANLAR'ın yanına verildiği, devamında hizmetin takibi amacıyla yapılan yazışma ve görüşmelerde kendisine ulaşılamadığından bahisle 27.03.2001 tarihinde hakkında kaçak çocuk işlemi başlatıldığı, Eskişehir 100.Yıl Kız Yetiştirme Yurdu Müdürlüğü tarafından Afyon İli- Emirdağ İlçe Nüfus Müdürlüğüne yazılan 13.02.2002 tarihli, 161 sayılı yazıya verilen cevapta davacının 17.10.2000 tarihinde evlendiğinin bildirilmesi üzerine davacının 20.03.2002 tarihinde kurumla ilişkisinin kesildiği, davacının

T.C.

ESKİŞEHİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/933

KARAR NO : 2017/306

"Form A" Belgesi düzenlenmesi istemiyle Eskişehir Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne yaptığı 18.03.2016 tarihli başvurusunun, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 06.02.2014 tarihli, 6518 sayılı Kanunla değiştirilen Ek 1. maddesinin yürürlük tarihi olan 19.02.2014 tarihinden itibaren iki yıl içinde başvurmadığı gerekçesiyle, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 20.05.2016 tarihinde kayda alınmayarak iade edildiği, davacının başvurusunun kayda alınmadığının Eskişehir Valiliği 100.Yıl Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu Müdürlüğü'nün 30.05.2015 tarihli, 845 sayılı yazısıyla bildirilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin incelenmesinden; reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmış, bir Koruyucu aile yanına yerleştirilmiş, aynı nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmiş korunmaya muhtaç çocukların kamu kurum ve kuruluşlarında işe yerleştirilme hakkından yararlanacağı, sosyal hizmet kuruluşlarının, kendi kuruluşlarında bakılmış ve korunmuş, korunmaya muhtaç çocukların öz geçmişini, okul ve mesleki özelliklerini ve diğer bilgileri içeren bilgi formlarını, korunma kararının kalktığı tarihten itibaren bir ay içinde düzenleyerek kayıtlara uygunluğunu onaylayacağı ve il sosyal hizmetler müdürlüğü aracılığı ile Kuruma göndereceği, korunma kararının genel olarak çocuk reşit olana kadar devam edeceği, ancak bu kararın korunma kararına neden olan şartların ortadan kalkması halinde Kurum yetkililerinin önerisi üzerine mahkemeye çocuk reşit olmadan önce kaldırılabilirliği, reşit oluncaya kadar korunma altında kalan çocukların Kuruma başvurması halinde haklarında "Form A" Belgesi düzenleneceği ve giriş sınavlarında başarılı olanlar arasından eğitim durumlarına, sınav puanlarına, öncelik hakları dikkate alınarak belirlenen kadro ve pozisyonlarda kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilecekleri, 2828 sayılı Kanununun davacının reşit olduğu ve korunma kararının kalktığı tarihte yürürlükte olan Ek 1.maddesine göre; Form A Belgesi düzenlenmesi için yapılacak başvurularda herhangi bir süre öngörülmediği, başvuru için iki yıllık süre öngören değişikliğin 06.02.2014 tarihinde yayımlandığı ve 19.02.2014 tarihinde yürürlüğe girdiği, bu değişikliğin yürürlük tarihinden önce 18 yaşını doldurmuş, korunma ve tedbir kararı sona ermiş ve henüz hakkında "Form A" belgesi düzenlenmemiş çocukların ise; söz konusu değişikliğin yürürlük tarihinden sonra 2 yıl içinde müracaat etmeleri gerektiğine yönelik geçici bir maddenin getirilmediği anlaşılmıştır.

Dava konusu olayda; 1999 yılında korunma altındayken aynı nakdi yardım yapılmak üzere abisinin yanına verilen davacı hakkında, davalı idare tarafından hizmetin takibi amacıyla yapılan yazışma ve görüşmelerde kendisine ulaşılmadığından bahisle 27.03.2001 tarihinde kaçak çocuk işlemi başlatılmasına rağmen, korunma kararına neden olan şartların ortadan kalktığından bahisle korunma kararının kaldırılması için mahkemeye herhangi bir başvuruda bulunulmadığı, davacının 17.10.2000 tarihinde 15 yaşında iken evlendiği, evlendiğinin Kurum tarafından öğrenilmesi üzerine 21.03.2002 tarihinde Kurumla ilişkisinin kesildiği, davacının "Form A" Belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun, 2828 sayılı Kanunun, 06.02.2014 tarihli, 6518 sayılı Kanunun 20. maddesiyle değişik Ek 1. maddesinin yürürlük tarihi olan 19.02.2014 tarihinden itibaren iki yıl içinde başvurmaması nedeniyle Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne kayda alınmayarak iade edildiği anlaşılmaktadır.

T.C.
ESKİŞEHİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/933

KARAR NO : 2017/306

Kanunların geriye yürümezliği ilkesi gereğince, Kanunlar ancak yürürlük tarihinden sonra meydana gelen olaylar ve durumlar hakkında uygulanabilirler. Sadece ceza hukukunda sonradan yürürlüğe giren kanunun lehe olması durumunda geçmişe yönelik uygulanması mümkün olabilir. Bunun dışındaki Kanun hükümlerinin geçmiş durumlar hakkında uygulanması, yürürlüğe giren yeni kuralın yürürlük tarihinden önceki dönemde hukuki sonuçlar doğurmasına ve bu da hukuk devleti ve hukuki güvenlik ilkesine aykırı uygulamalara yol açar. Hukuk kurallarının bireylere sağladığı güvenceler çok önemlidir. Bir hukuk kuralı gereğince hak elde eden bireyin, ilgili kuralda öngörülen şartlar çerçevesinde elde ettiği hakkın sonradan elinden alınmaması ve o hakkı kullanımının engellenmemesi gerekir.

Bu durumda, "Form A" Belgesi almak isteyen çocuklar için 18 yaşını doldurdıkları ve korunma veya bakım tedbir kararının sona erdiği tarihten itibaren iki yıl içinde başvuru zorunluluğu getiren düzenlemenin ancak yürürlük tarihinden sonra 18 yaşını dolduracak ve korunma ve bakım tedbiri sona erecek çocukların başvurusunda uygulanabileceği, davacının söz konusu düzenlemenin yürürlük tarihinden çok önce 18 yaşını tamamlamış olduğu, evlenerek reşit olduğu tarihte hakkındaki koruma kararının devam ettiği, kaçak olduğu iddia edilmesine rağmen koruma kararının kaldırılması yönünde herhangi bir mahkeme kararının bulunmadığı dikkate alındığında, davacının başvurusunun değerlendirmeye alınarak hakkında "Form A" Belgesi düzenlenmesi gerekirken, söz konusu Kanunda 2 yıl içinde başvuru zorunluluğu getiren değişikliğin, değişiklikten önce reşit olan ve "Form A" Belgesi almaya hak kazanan davacının da maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde başvurusu gerektiği şeklinde yorumlanarak süresinde başvurmadığı gerekçesiyle ve geçmişte kazandığı hakkını kullanmasının engellenmesi suretiyle kayda alınmayarak iade edilmesi şeklinde tesis edilen işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Davacının maddi tazminat istemine gelince;

Davacı hakkında "Form A" Belgesi düzenlenmesinin davacının kamu kurum kuruluşlarındaki kadro ve pozisyonlarda istihdam edilmesinin ön şartı olduğu; ancak tek başına davacının kamuda istihdamı için kazanılmış bir hak doğurmayacağı, "Form A" Belgesi düzenlenmesinden sonra davacının istihdamının eğitim durumu, yapılacak sınavlardaki başarı durumu, kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadrolar için aranan nitelikler ve ayrılan kadro sayısına göre mümkün olabileceği, davacının sınavlarda başarılı olup olamayacağını, istihdam edilecek adaylar arasında öncelik hakkının bulunup bulunmadığının, hangi tarihte, hangi kadro ve pozisyonunda istihdam edileceğinin ve buna bağlı parasal ve özlük haklarının miktarının önceden öngörülmesinin mümkün olmaması karşısında, davacının dava konusu işlem sebebiyle gerçekleşmiş maddi bir zarara uğradığından söz edilemeyeceğinden, davacının kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesi halinde hak edeceği maaş ve parasal haklarına karşılık talep ettiği 10.000,00 TL. maddi tazminat isteminin reddi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, **maddi tazminat isteminin reddine**, dava kısmen kabul kısmen retle sonuçlandırıldığından, aşağıda dökümü yapılan 212,35 TL yargılama giderinin 106,25 TL'sinin davacı üzerinde bırakılmasına, yargılama giderinin 106,00 TL'sinin ve karar verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Ücreti uyarınca duruşma işleri için belirlenen 1.510,00-TL avukatlık ücretinin

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/933
KARAR NO : 2017/306

davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, karar verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Ücreti uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 1.510,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, tazminat istemi reddedildiğinden 171,00 TL. peşin harcın isteği halinde, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesini müteakip davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen **30 gün** içinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nde istinaf yolu açık** olmak üzere, 29/03/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
YUSUF ÖZDEMİR
37775

Üye
AKIN ALTINBAŞ
191751

Üye
FATMA ELMAKASTA
ERENOĞLU
191882

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	29,20 TL
Karar Harcı :	29,20 TL
Y.D. Harcı :	48,10 TL
Vekalet Harcı :	4,30 TL
Posta Gideri :	101,55 TL
TOPLAM :	212,35 TL

